

Propunere pentru cursul „Povești despre artă”

(3-5 ani)

(Monica Bumb și Ada Deppner)

Argument

Copiii văd lucrurile cu mai multă fantezie decât noi, adulții. Exprimându-se prin intermediul creațiilor sale, copilul învață să devină el însuși, să devină încrezător în forțele sale proprii, să comunice și să relaționeze, deci să fie un copil fericit. Copiilor le place să deseneze, să modeleze, să decupeze diferite siluete, iar în jurul nostru sunt foarte multe materiale cu ajutorul cărora se pot crea imagini artistice deosebite. Mănuind un material variat ca forma, textură, culoare, mărime, așezându-l în diferite poziții spațiale, tratându-l prin tehnici simple, specifice activităților practice, copiii vor gândi independent și vor folosi procedee și tehnici variate de lucru. În final, toate duc la crearea unor lucrări originale care înlătură monotonia și tipizarea în lucru și conduc la dezvoltarea spiritului estetic și a creativității copiilor.

Cu cât se lucrează mai mult cu materiale, cu atât li se dezvoltă mai mult răbdarea, îndemânarea, atenția, spiritul de observație, gustul estetic, fantezia și alte calități ce deschid calea spre creație.

Educația artistică ca și parte a educației culturale în general trebuie să înceapă la o vârstă fragedă. În prezent, copiii dețin diferite competențe, fiind expuși încă de timpuriu la numeroase informații, mijloace de comunicare și predare interesante (calculator, jocuri pe calculator, televizor), care le permit extinderea cunoștințelor și dezvoltarea stilurilor lor de învățare. Prin intermediul activităților experiențiale, copilul explorează mediul său imediat, precum și lumea interioară. Integrarea artelor plastice este percepută ca fiind semnificativă pentru contribuția acestora la dezvoltarea legăturilor sociale, cognitive, emoționale și creative și a abilităților în rândul preșcolarilor. Procesul este creativ, deoarece oferă libertatea de a crea în raport cu interesele personale utilizând o varietate de materiale. Copilul care își utilizează simțurile și își exprimă sentimentele și dorințele în mod creativ și emoțional, selectează și oferă ceea ce este potrivit, monitorizându-le caracteristicile într-o manieră care reflectă convingerile lor profesionale și profilul artistic pe care acestea îl au. Integrarea artelor, a activităților meșteșugărești, muzicale și de teatru alături de cerințele pedagogice oficiale, formale, permite crearea unei dezvoltări curriculare și îmbogățirea cu proiecte în vederea dezvoltării, precum și producerea gândirii flexibile și creative. Studiile care au urmărit dezvoltarea copiilor, au arătat că arta răspunde nevoilor biologice, psihologice și sociale ale acestora și contribuie astfel la starea lor de bine. Dezvoltarea artistică este influențată atât de ereditate, cât și de mediu. Artă contribuie în mod semnificativ la stimularea dezvoltării gândirii creative, a fluenței, acurateței, originalității, a percepției concentrate și la încurajarea dorinței de a explora ambiguitatea și a abilității de a identifica diferite puncte de vedere. Dezvoltarea tuturor acestor abilități încă din copilăria timpurie are numeroase implicații pentru procesele de dezvoltare și învățare ulterioare. Programele pentru educația artistică trebuie să fie practice și aplicabile.

Competențe generale

1. **Dezvoltarea motricității fine, a expresivității motrice, a coordonării psihomotorii, a senzațiilor și percepției.**
2. **Formarea deprinderilor de lucru utilizând instrumente, tehnici și materiale diverse în cadrul activităților artistico-plastice;**
3. **Explorarea și aplicarea unor procedee specifice simple de creație artistică;**
4. **Stimularea expresivității și creativității prin artă**

Competențe specifice

1. **Dezvoltarea motricității fine, a expresivității motrice, a coordonării psihomotorii, a senzațiilor și percepției.**
 - 1.1. Exersarea motricității fine a mâinii și a gesturilor manuale simple.
 - 1.2. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică.
 - 1.3. Să dezvolte spiritul de observație, al memoriei imaginative și motrice

2. **Formarea deprinderilor de lucru utilizând instrumente, tehnici și materiale diverse în cadrul activităților artistico-plactice;**
 - 2.1. Confectionarea de obiecte pe etape de lucru utilizând diferite materiale.
 - 2.2. Realizarea de produse personalizate în urma desfășurării unor activități dominant manuale, creative și ludice.
 - 2.3. Exersarea deprinderilor de ordine și igienizare a diferitelor spații în care își desfășoară activitatea.
 - 2.4. Să aplice independent și conștient unele tehnici simple, procedee specifice desenului, modelajului, construcției, aplicației, desenului
 - 2.5. Respectarea regulilor de utilizare a materialelor și instrumentelor de lucru în cadrul activităților de artă plastică
 - 2.6. Să aplice elemente ale limbajului plastic în activitățile de arte plastice și în situații diverse

3. **Explorarea și aplicarea unor procedee specifice simple de creație artistică**
 - 3.1. Utilizarea în contexte variate a materialelor în funcție de proprietăți ale acestora și de tehnici de lucru adecvate, pe diferite suporturi (hârtie, confecții textile, ceramică, sticlă etc.)
 - 3.2. Realizarea unor produse finite în scopul utilizării unor instrumente simple de lucru.
 - 3.3. Evaluarea unor produse finite după criterii date.
 - 3.4. Să redea obiecte diferite ca formă, structură, culoare în desen, modelaj, construcții, aplicații
 - 3.5. Să realizeze corespondențe între procedeele de reflectare artistico-plastică a obiectelor din mediul înconjurător, diverse mijloace de expresie (formă, structură, culoare, punctul, linia, ritmul, compoziția plastică) și conținutul operelor de artă plastică

4. **Stimularea expresivității și creativității prin artă**
 - 4.1 Să manifeste interes stabil față de arta plastică, dorința de a picta, a modela, a construi, a aplica și a contempla opere de artă
 - 4.2.. Exersarea expresivității grafice și formarea simțului estetic.
 - 4.3. Realizarea de compoziții la alegere, valorificând potențialul expresiv al limbajului plastic.

Tipuri de activități:

1. Exerciții-joc de observare a elementelor de limbaj plastic din natură și din compoziții plastice.
2. Exerciții-joc de observare a culorilor în spațiul înconjurător și în compoziții plastice.
3. Exerciții-joc de observare a punctului/ liniei în compoziții plastice și în mediul înconjurător.
4. Exerciții de discriminare figură-fond
5. Exerciții-joc de observare a elementelor din natură care pot fi sugerate prin linii: verticale, orizontale, oblice, groase, subțiri, curbe, frânte.
6. Realizarea de contururi, decupaje, colaje, amprentări etc.
- 7.

Tematica abordată	Valori /atitudini	Abilități	Competențe	Cunoștințe	Metode, strategii	Evaluare
Capitolul 1: Forme,	Reproduce linii	Trasarea liniilor drepte, curbe etc.	Identificarea diferitelor tipuri de linii/texturi în	Explică modul de	Explicația	Cartonașe cu

texturi	după model	după model.	mediul înconjurător	lucru în trasarea liniilor	Demonstrația	linii/texturi
Lectia 1 : Tipuri de linii, texturi	Recunoaște tactil texturi	Explorarea tactilă a texturilor		Oferă informații despre texturile explorate	Exercițiul	Analiza produsului finit
Lectia 2: Conturare după șablon/ discriminare figură-fond	Înțelege și aplică algoritmul de lucru.	Trasarea de contururi simple după șablon. Identificarea texturii după model	Recunoașterea elementelor de limbaj artistico-plastic (punctul și linia) și a tipurilor de texturi în compoziții plastice și în mediul înconjurător.	Explică modul de lucru în utilizarea șablonului pentru trasarea de contururi și asociază textura figurii cu modelul	Conversația Explicația Demonstrația Exercițiul	Cartonașe cu figuri /texturi Analiza produsului finit
Capitolul 2: Compoziții decorative Lectia 3: Ne jucăm cu culorile – mânuțe pricepute	Manifestă interes pentru culori	Selectarea culorilor pentru dactilopictură	Identificarea culorilor în compoziții realizate prin dactilopictură.	Asociază culorile cu obiecte din mediul înconjurător.	Conversația Explicația Exercițiul practic-aplicativ	Expoziție
Lectia 4: Colaže din materiale diverse	Cunoaște și aplică tehnica de lucru.	Decorarea cu hârtie creponată/glasată, materiale textile sau materiale din natură	Realizare de compoziții prin decorare.	Oferă informații despre modul de lucru (rupere/tăiere și lipire)	Conversația Explicația Demonstrația Exercițiul practic-aplicativ	Expoziție tematică

Bibliografie:

1. Curriculum Național – Planuri cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar, C.N.C., Editura Corint, București, 1999.
2. Păun E., Potolea D., Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative, Ed.Polirom, Iași, 2002.
3. Noveanu E., Potolea D., editori, Științele educației. Dicționar enciclopedic, vol. I, vol. II, Ed. Sigma, 2007, 2008.
4. Cerghit, I., Crețu, C., Teoria curriculumului și conținuturile educației, Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași, 1999.
5. Șușală, Ion, Estetica și psihopedagogia desenului, culorii, compoziției, Editura Sigma, București, 2000.

6. Programa școlară Arte vizuale și abilități practice – clasele pregătitoare, clasa I , clasa a II a - Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013
7. Programa școlară Arte vizuale și abilități practice –clasa a III a și a IV a - Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013,
8. Silvia Drăghinescu, Florența Drăghinescu , Educație plastică-ghid metodic clasele I-IV Editura Aramis ,2007
9. Sue Nicholson și Deri Robins, Cartea micului artist editura Teora, 2007
10. Fiona Watt, 365 lucruri de creat și confecționat editura RAO, 2012